

ABONAMENTUL
 Pe an an : 24 Cor.
 Pe jumătate an : 12 Cor.
 Pe l lună : 2 Cor.
Nr. de Duminică
 Pe an an 4 Cor. — Pe
 în România și America
 10 Cor.
Rend de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și ADMINISTRAȚIA
 Deák Ferenc-utca 20.
INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Manuscrise nu se ina-
 poiază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Prigonirea tinerimei noastre universitare.

(R) Loc de osebită desfătare n'a fost niciodată pentru noi Budapesta. Sub săla imprejurărilor însă, o parte covârșitoare a clasei noastre de cărturari și-a făcut studiile universitare în Budapesta, ceeace îndeosebi a contribuit la diferențierea ce se simte tot mai mare în ce privește cultura românească... Orice discuție violentă s'ar purtă adică asupra chestiei celor *două culturi*, despre cari noi am scris anul trecut, iar anul acesta a scris dl Tăslăuanu în »Luceafărul« (provocând o furtună de aspre obiecții), lucru ciudat: în România, iar nu acasă!), rămâne adevăr indiscutabil, că Budapesta ne restignește cultura noastră națională... De acolo ne vin cărturari cari nu știu românește, cari în familie vorbesc cu predilecție ungurește și chiar *nauți* ungurește, d'acolo avem adovați pentru cari massa mare a poporului românesc este simplu un teren de exploatare, iar nici decât un popor a cărui literatură și istorie merită să fie cultivată...

Adevărat, din fericire sunt excepții, dar cam numeroase, aceste tipuri între intelectualii noștri și trebuie să constatăm, că *spiritul das d'acasă*, despre care a scris atât de frumos poetul Goga, e atât de tare, încât nu slăbește nici în acel haos, ci avem adovați, profesori și medici, cari deși au studiat în capitala ungurilor, sunt apostoli ai

românișmului, apărători eroi ai cauzei naționale.

Se vede că astă supără pe reprezentanții culturii ungurești; îi îndeamnă deci să prigonească pe tinerii români cari îndrănesc să-și manifeste sentimentele naționale fiind încă sub disciplina universităților.

Altfel ce rost are prigonirea întreprinsă împotriva universitarilor români pentru că la 26 Martie ei au petrecut o seară în societatea cătorva dintre deputații naționaliști?!

Ori unde sunt două ori trei români, datoria lor de căpătenie este să-și manifesteze *solidaritatea de rassă*. Să ia de pildă pe germani, cari în fundul Africei ori în preriile Americii, dacă se întâlnesc, să împreună, cultivă tot ce este național.

Dacă să rămână deci fii credincioși ai neamului, dacă nouă, părinților, să ne aducă măngăiere, tinerii universitari români trebuie să ia parte la viața națională.

Și nu înțelegem ca ei să se avânte în politică, să se expună, cum se zice. Nu, politică să facă numai după ajung să-și creeze o poziție în sânul neamului! Ci să cultive literatura și istoria neamului românesc, să caute și întregi ceeace universitatea maghiară nu le poate da, să ia parte la mișcările noastre culturale și în ce privește politică, să se *prepare* numai.

Căutând contactul cu deputații naționaliști, fără îndoială, tinerimea noastră universitară numai câștiga poate. Face cunoștințe personale, se lămurește asupra unor chestiuni, cari nu se pot afla din jurnale...

In acelaș timp se întărește legătura dintre generația actuală și cea viitoare, se produce cohesiunea fără care nici un popor nu poate ajunge să aibă tradiționi.

Din punctul acesta de vedere politica noastră activistă numai folosi ne poate. Având, adesea pe timp mai îndelungat, în Budapesta flamura națională, tinerimea universitară, conducătorilor de mâne, i-se deschide un fericit prilej de a învăța, de a se pregăti pentru viața politică pe care trebuie să o împlinească după ce a terminat universitatea.

Iată de ce încă în primăvara anului 1905, tinerimea universitară română din Budapesta a aranjat o serată la care a invitat pe toți deputații naționaliști, cari s-au și dus cu plăcere între studenți. Aceeași lucru s'a făcut și după a doua alegere. Studenți și deputați, se bucură de orice ocazie când pot petrece împreună.

La nici una dintre acestea »conveniri«, o știm pozitiv, nu s'a nesocotit nici o lege, nu s'a trecut peste hotarul unde străjuesc paragrafi!

La 26 Martie, știm cu toții, căci s-au dat rapoarte sincere și pe larg: d'asemeni nu s'a făcut politică, căci simplu vorberea unui tiner de 19 ani, care a salutat cu entuziasm pe deputați și a exprimat bucuria că pe lângă slovaci și sărbi mai sunt de față și studenți *italieni*, — după nici o lege a țării nu constituie delict politic..

Politica este ceeace fac adesea studenții maghiari, cari întruniri și se rotesc pentru ori contra vre-unui partid, întruniri în

FOIȚĂ ORIGINALĂ A »TRIBUNEI».

„Convorbiri de Luni“.

— Rândunica. —

— Continuare. —

Călătoarele dorm.

Înima mamei bate tare și în somn. Visează ură. Din când în când tresare spăiată și atunci aude fălahitul unui stol de berze cari trec spre miază-noapte, vede o flacără galbenă în adâncul zării, se șcriberește, suspină, strigă pușorii, ori deșteaptă pe mezin. Apoi atipește obosită, în făcerea stelelor, cari ard ca niște ochi de pază pe stele morțintele deșertului. Șacalii ură...

O panglică de foc tivește poala de mătăsă a bolții, la răsărit.

Se crește de ziua.

O pitulice răsărită dintr'un rug de flori sălbatici trezește alungătates.

Rândunelele se scutură și sboară.

„Soarele! Soarele!« strigă mezinul; numai în inimă mamei sunt neguri de noapte.

„Soarele! Soarele!« cîrpește falanga și aripioarele înviorate tremură în lumina trandafirii a dimineții, plină de suflarea palmierilor și de mirosul gluvaerurilor de flori.

„Trăiescă primăvara! strigă un bătrân la puțul din drum, cu ochii după ele.

Mezinul e vezel. Așa sunt copili. Durerea lor e scurtă.

De pe poarta veche a cetății din Cairo, unde s'a înșirat loialitatea, ochii mezinului alunecă cu neșăt peste panorama orașului, risipit pe o luncă

a Nilului, cu piramidele de pază la porțile deșertului.

„Ce frumos oraș!« zise mezinul și cisia toată se învăță să-l colinde, căci aici eră răspândita drumanul lor.

Trei zile sburări de colo până colo. Văzură moschea Amrou, săltără din turn în turn, chirpiră în palatul Kedivului și coborâră când pe-o străină de casă, când pe cortul unui bazar, când pe o fântână, când pe o aripă de moară, când pe muchea unei pânse de corabii, în lumina albăstră a Nilului.

Într-o seară dormiră în peristilul moscheei Azhar, în altă pe Kloşkui Kedivului, iar în seara din urmă se odihniță pe o bârnă de lemn în Bab-el Wazir, o hudișă veche, cu case înalte, cu balcoane putrede și jos cu hardughii arabe umbrite de pânze soloase și trenuite.

Deacu mezișul stradei frânghei lotinse, iar jos în uliță larmă, valmăsg: neguțători de poame, cerșetori, ovrel, felahi în cămași, beduinii în turbane, cu toga neagră peste umeri, arabi, catări obosiți, cămăile slabă rumegând a lene, copii și negri vânoși robindu și umerii sub lăzi cu povetă.

La Abdin văzură o nuntă ovreiască într-un patios arab, pe fântâna cărula gungură un stol de porumbel. Un camelot bătrân căniă din cimpoi.

Rândunelele se înșiră pe bârnă de legătură dintre două coloane și sorbiră mărescă de flori și răcorirea spei din fântână.

Un copil din patios smulse cărja muzicanțului și dețe spămai în rândunici.

„Ce răi sunt oamenii!« zise mezinul și fugă la loialitate sub evantiale palmierilor, într'un ostrov de flori al Nilului.

„Ce răi sunt oamenii mamă,« repetă el, și tu ne vorbăi totdeauna de ei, de Aziadea confrumoasă, de pescarii Egee, de prințesele bizantine din Proti și de preotul bisericuței sărace sub streașina căreia e culbul tău, când cade larma la Capricorn.«

Blaia mamă susține adânc.

„Tu-mi vorbăi de bunătatea lor și ei ne alungă ne ucid. Cine ucide e rău. Să nu ne incredem în el, o mamă...«

După trei zile de popas se adună la puțul lui Iosef, își luară rămas bun și falanga toată se desfășu în cinci stoluri, luând fiecare drumul celeilalte patrii.

Unele își aveau cuiburile împăiate de marmora Partenonului din Atene, altele mergeau în turnul primării din Ravena, câteva se duceau în țara lui Rembrandt sub coperțile unei moare părisite, iar cea mai bătrână mergea la Nürnberg în fînda casei lui Albrecht Dürer.

Mezinul cu mama lui și cu alte trei rândunici porniră în sfîrșit pripit spre Suez.

Trecuță canalul și intră în desertul biblic al Arabiei...

Pământul dezolătijunei, fără ape, fără flori, fără umbre de adăpost, în care călătorul aşteaptă cu aceeași groază aurora luminioasă ca și negrele nopții. Liniste de moarte în care s'aude bătala înimii și tremurul stelelor și pe care n-o turbură decât Simunul năprasnic, șipătul panterei, sfborul unei pasări și arareori larma unei caravane de tălahi... Patrie a morții, în care călătorul

cari iau poziție pentru ori contra guvernului, și cari nu odată se termină cu părăială, așa că trebuie să intervină poliția.

Nu știm însă, ca pentru toate acestea, decanul vre-unei facultăți ori rectorul universitar să fi instituit incriminare contra acestor studenți.

De ce excepția aspră față de români?

Noi n'avem să indemnăm nici odată pe studenții români să-și peardă vremea cu manifestări, ci dorința noastră este să-și vadă de carte, să termine cât mai iute și cât mai bine universitatea... Să fie însă prizonieri pentru că au petrecut o sără cu părinții ori frații lor, asta ne revoltă. Nu este demn, ca magnificul rector să se coboare până la șicane meschine și să pornească cercetări ori în urma vre-unui denunț mizerabil, perser și mincinos, ori sub presiunea poliției, cu ajutorul căreia guvernul, așa se vede, vrea să ajungă la merite. Are guvernul teren destul de larg — pe care-l și exploatază — prizonindu-ne pe noi: presa, pe deputați, ba chiar și pe femeile române. Cel puțin pe studenți să-i lase în pace și nu facă din universitate filială a — poliției! Pentru un stat pretins cultural este o rușine asta.

Ori vrea guvernul și rectorul ca noi români nici constrânsi de săla împrejurărilor să nu mai trimitem fii noștri la Budapesta, ci să zicem cu toții: decât cătură român crescut sub sistemul polițial, mai bine lipsă!... Nu poate adică fi un singur părinte român respectabil, care trimîndu-și fii la Budapesta, să-i lege ca ei între ei să nu se vadă, să nu se bucure și să nu caute prilejul de a cunoaște pe deputații naționaliști... Cu atât mai puțin putem consideră drept greșală ori păcat, dacă întrunindu-se, din când în când, ei vor intonă >Deșteaptă-te, române!<, — ori vre-o horă *d'acasa!*... Căci nu-i trimitem să se peardă în haosul capitalei, ci ori unde s-ar întâlni, români să se întâlnească și să nu cunoască altă rivalitate, decât aceea ca fiecare să rămână ori să se facă *bun român!*

nu vede decât mormântul lui, peste care ard trandafirii aurorei și noaptea, florile de argint ale cerului.

Mezinul obosi, dar după o goană năprasnică mamă-sa îl arată o dungă verde în zare, care crește până se deslușiră palmierii din el-Arich, un >oاد lung, în care se adăpostesc flărele puștilui și beduinii cu viață lor de basme. Când soarele se sparge în amurg roșind palmierii și pietrile deșertului, rândunicile se lăsară pe o stâncă. Sub piciorul ei tremură un fir de apă ce se strângea în o parie într-un lac ingust cât o arție de mare.

Dupăce băură apă își burără zăriile cu stropi ridicați din lac, ciripi o rugăciune de seară pe ramurile unui palmier și se înșiră pe creasta stâncii ca să se odihnească.

Noaptea le trezii un rănet de fieră. Când deschise ochii, lazul era plin de răsfrângerea stelelor. Trești subțiri luciu ca un snop de sulpii iar pe malul apei un leu uriaș măngăia cu laba spinarea leoaicei lui. Ochiile lor ardeau. Leoaica se întinse dulce pe nisip, își culcă capul pe labele dinainte și leul înconjură cu raze de lumină în păr, și cuprinse gâtul și așa îmbrățișați adormiră susținând în dulcea răcoare a nopții.

Mezinul se uită lung, până ce somnul îl închise ochii și adormi în răsărit sub cortul instelat al cerului de primăvară.

Iar universitatea, care se susține și din banii naționalităților, nu poate avea menirea să desnaționalizeze pe nimeni, ci dând cunoștințele necesare, să propage și toate principiile mari și generoase, între cari, fără îndoială, *naționalismul este decoare..*

Prigonirea naționalismului și pentru poliție este o rușine. Pentru universitate ar fi o degradare!

>Vossische-Zeitung din Berlin, publică un articol asupra relațiilor României cu Rusia și Austro-Ungaria. Din faptul că regele Carol a fost salutat la Sulina de un contra-amiral al farului, precum și din faptul că la Petersburg s'a fixat o primire strălucită principilor moștenitorii, pe când trecerea iachetului Stefan cel Mare pe la Orșova, a trecut neobservată de Austro-Ungaria, ziarul de mai sus concluzie că relațiile dintre România și Rusia au devenit mai strinse, în dauna relațiilor noastre cu Austro-Ungaria.

>Vossische-Zeitung arată apoi în acel articol că declarația regelui Carol, cum că facerea podului peste Dunăre, în vederea liniei Dunărea-Adriatică, este un lucru stabil, înseamnă că România vrea să-și deschidă nouă drumuri pentru mărfurile ei, pentru a putea în viitor trata cu Austro-Ungaria în condiții de egalează la încheierea convențiilor comerciale.

Un articol identic publică și ziarul >Die Zeit din Viena.

Proiecte peste proiecte. În ședința de azi a Camerei ministrul de instrucțiune Apponyi, va prezenta proiectul legii despre instrucțiunea poporala gratuită, care e să fie discutată, dacă vor îngădui împrejurările, încă înainte de vacanțele de vară. Tot azi va da la biroul Camerei numitul ministru și proiectul legii despre școlile de repetiție economice.

Ministrul de agricultură Darányi va prezenta de asemenei două proiecte importante,

unul despre acvirarea păsunatelor pe seama comunelor, și celalalt despre creșterea vitezelor. Se speră a fi desbatute încă înainte de ferii.

>Femei în temniță. Ziarul *>Badrăpești Napló* din prilejul osândirei d-nei Vlad în entrefiletul său cu titlul de sus scrie între altele: >Avem obiceiul să ne îngrozim de câte ori e vorba de tiranii Rusiei. Ei, — acum putem să ne îngrozim de noi însine. Procuratura a intentat proces d-nei deputatului dr. A. Vlad. Bine a făcut. Judecătoria însă n'a făcut bine osândind o femeie la 1 lună închisoare și 600 cor. pedeapsă în bani. Căci în sfârșit, nu credem, ca d-na Vlad să stăpânească talentul oratorie în aşa măsură încât cu tiradele ei de naționalism să fie în stare a primejdui ideea de stat. Ci credem, dimpotrivă, că soartea unei femei, care din pricina unei vorbări mai ascuțite ajunge să fie închisă o lună încheiată, e foarte acomodată de a stârni o agitație mult mai cu efect, decum e în stare să desvolte bărbatul ei cu întreg partidul său. Dacă azi în țara noastră se face agitație între naționalități, — vina e a sistemului. Usurăm terenul sub noi, dacă într-egrim sirul martirilor — cu femei martirizate.

Chestiunea băncii independente. Comisia băncii independente se va întruni Mercuri ca să asculte pe experți rugați să și dea păreri asupra modalităților ce ar îngădui înființarea băncii ungare independente în anul 1911. Președintele Camerei, Iuliu Justh, a făcut zilele trecute interesante enunțuri în chestiune. Crede nevoie să răspundă tuturor forțelor întru realizarea acestui, cel mai cardinal punct în programul independentilor. A declarat lupiș elementelor disolvante că cercă în ascuns să zădărnică acțiunea pentru înființarea băncii. În interesul cauzei nu numiri că nu va suprîmă pornirile contemplate fuziuni, ci le va sprijini chiar cu dinadinsul.

Wekerle — ministru de externe? Auguri sezonului de crăciun se amusează prin răspândirea de senzații de cea mai înșelătoare aparență pentru credulii și naivii

albastru, cu vîl alău în cap și cu copilul în brațe, se oprește sub un palmier cu ochii în jos, smertă ca o madonă și sărută pruncul. Al zice că e sfânta Fecioară cu Isus, acum optărezecă veacuri și mai bine.

Fete frumoase cu amfioare pe cap, cu sănările pline de naramzi s'au oprit la o fântână și vorbesc și râd...

Trec pelerini în zdrențe, cu capetele goale, desculși, plini de praf cu ochii împlinjeni, de lacrimi și fecioarele Betleemului le dă flori le dă naramzi și apă sfântă din amfore de lut.

Tară sacră...

Noaptea, rândunelele adormiră sub bolta unui tabernacol de deasupra Peșterei.

A doua zi mezinul ciripli pe poarta Damas: Ierusalimul! Ierusalimul!

Beduini grămadăți în corturi sub zidurile sărazine ale porții, zvărără cu pietre și rândunelele zburări peste cetate. Văzură pelerini obosiți — veniți ca să ude cu lacrimi plată sfântului mormânt — jidovi cu ochi violenți, camelotii, cerșetori care cantă, arabi în vestimente de fantome, neguțători de lucruri sfinte, fecioare siriene, turci, maronii, văzură ruinele Pretorului lui Ponțiu Pilat și se duseră în grădina Măslinilor, unde petreceră seara în dulce mireasmă de ramuri înflorite, și în cântecul desfășător al chedronului.

idolatrizatori ai mărimilor actuale dela cărmă. Ca un curiosum nostru înregistrăm și noi faima strecură, cine stie din ce sorginte, dar după gazetele ungurești *autentică*, că premierul Wekerle va fi numit ministru de externe al monarhiei după depărarea lui Achenthal, a cărui situație cică e foarte labilă. Combinațiile în privința aceasta se urzesc — spune o informație din Viena — în jurul unei enuncații a M. Sale. Monarhul ar fi zis adecă despre Wekerle, că e cel mai cuminte bărbat de stat în monarhie. De, — îl credem pe Wekerle atât de cuminte, încât să nu credă așa ceva despre sine și nu-l credem nici atât de prost, încât să nu-și vadă nepotrivela pentru fotoliul de externe. După recordul, până azi fără păreche, ce l-a ajuns Wekerle cu politica lui de minciuni și trageri pe sfără — sponul e la tot cazul explicabil.

La mormântul lui Inocențiu M. Klein.

Pelerinii români în ziua a cincea a petrecerii lor la Roma au împlinit o frumoasă datorie națională încununând mormântul celuia mai înflăcărat păstor al bisericei unite de pe vremuri: *Inocențiu M. Klein*. Marele bărbat al secolului 18-lea, după o păstorire sbuciumată de necurmante atacuri împotriva bisericilor și națiunii românești, certat cu serenissima regină M. Terezia, s'a surghiunit de bună voe pe pământul obârșiei noastre cercând la Roma sprinț împotriva prizonierilor multe. Regina, în urma uneltirilor dușmanoase urzite în contra lui Klein, l-a oprit pentru totdenuna să mai pășească pe pământul țării sale. Astfel aceasta înimă de aur petrece până la ultima ei bătaie în mănuștile basilitanilor dela Roma, și s'a stâns acolo mistuit de dorul credincioșilor săi, la 1768. Pământul Italiei a mai primit de atunci în sinul său cald pe mai mulți oameni distinși ai noștri, între cari pe duiosul Bălcescu.

Ne servește spre mângăiere, când mor-

Un vânt ușor scutură naramzii și smochinii și florile fragede curg puzderii pe pământul sfânt al Palestinei, unde Isus a predicat Imperiul păcii, unde limba cea mai dulce a ierat și-a măngălat obida, cu credința dulce a revăderii în câmpile de flori ale cerviului, în mistică patrie a celor drepti.

Din valea Iosifului, un cor de pelerini catolici cântă la lumina falcerelor sub palmieri »o crux, ave spes unică«. Și umbra lui Crist răsare pe o colină de flori, palidă și dulce.

(Va urmă).

Gh. D. Magur

A h a s v e r .

Traducere din limba germană de Hortense B.

(Urmare și fine).

Crepusculul e aproape stins și din amurg s'a făcut întuneric.

Obosit umbilă Ahasver încoaci și încojo prin strădele orașului se oprește căteodată și se razălmă de bătă, ca un cerșitor rușinos ce nu vrea să stea întotdeauna în același loc.

»Ia bătrânuș«, — și un om de tot tiner il puse în mână vre-o căjiva gologani.

»Tine și banii tinerul meu prieten«, — zise Ahasver, »pentru mine nu sunt de nici un folos. Eu sunt obosit de tot.«

»Atunci merg cu tine, te însoțesc și dacă doar să te duc chiar până la casa ta.«

»O să mulțumesc! Ar trebui să mergi de tot de parte și tot n'au ajunge la ţintă.«

înțelele celor adormiți departe, sunt încununate de frații noștri, căci se împlinește astfel datoria de pietate a neamului întreg.

Corespondentul »Gazetei« scrie următoarele despre actul încununării săvârșit în ziua a cincea a sosirii la Roma:

Azi programul zilei s'a început cu un act de pietate față de acela care cu moarte sa a stat înălțat veșnicile legături de comunitate a noastră cu Roma: *Inocențiu M. Klein*.

După o înțelegere prealabilă pelerinii au contribuit să se pună o cunună de flori pe mormântul marelui nostru episcop, care și doarme somnul în biserică »SS. Sergiu și Bach« a colegiului ruzean a galileenilor.

O cunună splendidă de flori naționale — lungă de 2 metri — a fost aşezată pe mormânt cu următoarea înscriptie scrisă cu litere de aur pe o fundă de mătase albăstră:

Episcopul Inocențiu M. Klein — Pelerinii români. Roma 25 Maiu 1908.

Iar după aceea pă. dr. Iacob Radu unul din conducătorii pelerinilor, a slujit un sf. parastas, la care cântările le-a provăzut părintele Aug. Anton, cu vocea sa puternică.

Din România.

M. S. Regele a semnat regulamentul expoziției oficiale a artiștilor în viață.

A. S. R. Prințipele Ferdinand, comandant al corpului II de armată a plecat Sâmbăta de dimineață la orele 6 dela baia Cotroceni la Dadilov pentru a inspecta trupele ce execută actualmente exercițiile de tragere de primăvară.

A. S. R. Prințipele moștenitor era însoțit de dl general Averescu, ministru de răsboiu, general Coandă comandantul diviziei a IV-a, general Gheorghiu, comandantul brigăzelor a 7-a de infanterie, colonel A. Demetrescu, șeful statului major al corpului II de armată, maior Berendei, aghiotantul Printului, căpitan D. Șuțu șeful de cabinet al ministerului de răsboiu și locotenent Naum, aghiotantul ministrului.

De dimineață trupele dela Dadilov au executat în prezența A. S. R. mai multe manevre de arme combinate. Pe urmă a avut loc inspectia trupelor.

A. S. R. Prințipele Ferdinand s'a însoțiat la palatul Cotroceni după amiază.

Ești de tot suscetibil bătrânuș, li zise tăcăjil, tinerul, »și mă îei drept un hoț care vrea să pună mâna pe comoră ta ce o ai acasă. Așa suntești voi își, cei care aveți mai mult decât vă trebuie. Uite chiar aici înaintea noastră merge unul de felul acesta, unul care are înima închisă cu zece lăcate și doarme cu uși de zece ori închise. A fost odinioară fabricant și din suda orașului lucrătorilor și-a etrins galbenii. Acu are o afacere mai ușoară, împrumută banii pe camătă. Azi își adună banii în grămezi, lacramile de sânge ale altora. Cu mila, să înțelegi încă nimănii nu s'a imbogățit; asta cu atât mai puțin. Uită numai bine la el.«

Și Ahasver privi cu interes la cămătar și rămas singur să apropie de el. Pricepea el cum să intre în vorbă cu oamenii de acest soi. Și-i făcu-se fără osteneală prieten.

»Picătură de picătură îți aduni avere?« observă Ahasver cu ironie. Cu vadra trebuie să te apuci dacă vrei să-ji cruci osteneala și griji.«

»De săr putea așa ceva. Poate tu ai și vr'un mijloc? Întrebă cămătarul cu interes.«

»Ți-ai asigurat casa și avere mobilă, înaintea focului? Întrebă Ahasver.

»În valoare de zece ori mai mare îdecăt face, nu să poate doar așa ceva face cu riscul pierderii.«

»Să să scapi eventualul căstig? Copilarie! Și Ahasver ride cu dispreț.

»Crezi poate?...«

»Nu uită însă să-ți pui în siguranță întâi și banii și hărtile de valoare!« A fost ultimul cuvânt a lui Ahasver înainte de a-și lua adio dela intelligentul său elev.

Proces. La Curtea cu jurați din Dolj se va judeca în sesiunea viitoare procesul țărănilor răsculați din Olt, care fusese condamnat pe viață de Curtea cu juri din Olt, dar cărora Casația le-a casat sentința trimisându-i înaintea unei alte Curți.

La Iaș s'a procedat la constituirea comisiunii pentru evaluarea ajutoarelor ce urmează a se acordă devastașilor.

Di Corjescu, președintele tribunalului secția III, reprezentă consiliul de miniștri, dl Urișteanu primul președinte al tribunalului, reprezentă ministrul de justiție, iar administratorul finanțiar dl Petrescu, ministerul de finanțe.

Agrare. Comisiunile pentru evaluarea despăgubirilor cerute de devastașii vor începe să funcționeze săptămâna viitoare.

În județele unde despăgubirile cerute sunt mai mari va funcționa, în locul administratorului finanțier al județului, căte un inspector finanțier.

Botezul a 21 de copii. Joi după amiază, la orele 3 a avut loc o interesantă ceremonie în biserică »Amzei« din strada Lascăr Catargiu în București. 21 de tinere domnișoare, membre în societatea »Zânelor« au botezat împreună cu principesa Maria și principesa Elisabeta, fiecare căte un copil născut la »Maternitate« în ultimele luni. Societatea »Zânelor« se compune din 24 copile dela vârstă de 7—16 ani. »Zânelor« se întrunesc odată pe săptămână în casele unei din Poenaru, unde lucrează rufuria pentru copilașii celor sărmani. Principesa Elisabeta, președintă de onoare a tuturor astor zine, îz parte de obicei la întrunire și nu puține sunt bonețele și scutecele ce au eșit din pricina ei degete. Odată pe an zânele botează un număr oarecare de copii, dăruind fiecaruia rufuria completă și un livret la casa de depuneri de 50 de lei, cari bani nu pot fi ridicați înălțat decât numai când copilul va împlini 20 de ani.

La frumoasa ceremonie de joi, principesa Maria a botezat și dânsa, ca și principesa Elisabeta un drăguș copilaș, dând răspunsurile și spunând rugăciunile cerute de preot. Iată și numele celor laice nașe, toate prietenele micile principese Elisabeta: »doarele Vlahuță, Negruță, Filis, Lăharu, Petrescu, Bengescu, Costinescu, Filipescu, Golescu, Cerchez, Văcărescu, Rosetti și Petrescu. La ceremonie a asistat și un număr de două din elita bucureșteană.

Abia trecu un ceas flacări să ridică din casă cămătarul și în curând cu o singură trăznitură să surpă întregul edificiu. Cei cari locuiau în casă stau plângând și vătându-se și priveau cum tot ce avură, mult, puțin devine pradă flacărilor, și totuși în tăcăzul mare au stătă bucurie că și-au scăpat viața măcar și unul pe altul nu l-au pierdut. Și aprinzătorul stă în apropiere cu prietenul său Ahasver, — uitându-se în flacări și calculând căstigul ce-l va avea, însă bine înțeles fățărind despră. Deodată însă în mulțime să aude un murmur ce crește din ce în ce și până nici nu observă cămătarul este încunjurat de poporul care-l blasfemă și amenință.

»Singur și-a aprins casa; l-am văzut cum umbla prin înțuneric pe la coperiș — strigă un om.

»Omorți-l! strigă alii, în foc cu el, aruncă-l! și bătrâna mulțime.

»Stață! La judecătorie cu el! să amesteci poliția și-l prinde.

»Eu — nu, nu eu! să roagă despră cămătarul, »stață aici, stață, el m'a indemnă — el — el. Dar înzădar îl rătăcește privirea în toate părțile; căutând pe Ahasver, să vede singur, — Ahasver îl părăsit.

Noaptea e înaintată, strădele sunt puști și înțunecorase, încă și acolo căte o rază de lumină mai spune că durerea și vesela veghează încă. În turneul său de prin oraș — Ahasver merge întâi la durere.

La o fereastră deschisă, abea acoperită de perdea șade o fată tineră și cu o privire vega să uită în flacări luminarii ce era pe mașcioara de

Din străinătate.

Arestarea semnatarilor manifestului dela Viborg. Zilele trecute au trebuit să se prezinte în fața guvernatorului foștili deputați ai celei dintâi Dume Imperiale, pentru a-și face osândă la care au fost condamnați pentru faptul de a fi semnat manifestul dela Viborg.

Inchisoarea aleasă pentru acești osândișii politici este pușcăria dela Kresty.

S-a infășurat în total 17 osândișii; foștul deputat Petru Chișovici, care a suferit pe urma unui accident de tren a fost îngăduit, pentru ca de boala sa se prezinte mai târziu. Alți deputați, cum e de pildă Nabackow, implicați în diferite alte procese politice, n-au fost încă arestați, deoarece ei aşteaptă judecarea acestor procese, pentru că în caz eventual să facă toate osândele împreună.

In palatul justiției din Petersburg a fost o mare afiuență la prezentarea deputaților osândișii.

In curte staționau trăsuri și căruțele încărcate cu bagajele condamnaților; fotografi, sosiți la fața locului pentru a lua vederi.

Deputații s-au arăta foarte curagiți, iar propunerea lor de a scrie asupra evenimentelor din Viborg, a fost primită cu îndelungă aplauze de asistență.

După înședința formalităților de rigoare, osândișii au luat drumul inchisorii.

Guvernatorul dintr-un sentiment de delicateță lesne de priceput, a renunțat de a mai da osândișilor o excuza, așa că foștii deputați ai primei Dume au mers fără gardă la inchisoarea dela Kresty, care a jucat un rol însemnat, în istoria condamnaților politice din Rusia.

In fața inchisorii, deputații osândișii au fost întâmpinați de un public numeros, care le-a făcut o manifestație de simpatie.

La intrarea în inchisoare, profesorul Lomschakow ceră directorului penitenciarului ca să-i dea un om de serviciu care să-l ducă bagajele în odaia sa. Directorul li răspunse că osândișii n-au oameni de serviciu.

Dar pentru a arăta și mai bine cum înțelege stăpânirea rusescă să șicaneze pe detinuții politici, vom zice doar, că în ziua de 21 Maiu, ziua în care a început osândă pentru semnatarii manifestului dela Viborg, ministru justiției, a făcut să se afișeze în penitenciar o ordonanță prin care se face cunoscut că nici un condamnat, fără deosebite, nu va putea avea masă din afară, exceptându-se cei dul și zâmbări, care pot fi introduse în inchisoare.

Cu chipul acesta, stăpânirea voie să facă deținuților viață mai grea.

lucru de mâna în fața ei. Cu mâinile strânse în poală și capul încinat la o parte, poate în voia gândurilor triste, poate și că ascultă o muzică veselă ce să aude de departe.

»Blață copilă« zice Încet, că cuprins de miliș Ahasver. Speriată să deșteaptă din visare copila și privește în direcția de unde aude tonul. Bătrânu de afară nu are infășurare încât să-și fie teamă de el, de aceia copila își păstrează linșită poziția de mai înainte.

»Sărmană copilă« repetă Ahasver cu o voce lengușitoare. »Dincolo plăcere și bucurie și tu alci așa singură și părăsită. Nu invidiezi pe acei fericiți cari își pot procura toate plăcerile, până când tu și târziu noaptea trebuie să muncești să-ți poți căștiga pâine de toate zilele?«

»Va fi și altfel odată« zice copila suspinând. Hm, da — mai rău — crezi — nu?

»Nu dle, mai bine. Dacă vine acela pe care îl aștept atunci și tristețea mea va avea un sfârșit.«

»Ii aștepți de mult?« întrebă Ahasver cu miliș prefăcător.

»Era să fie încă în primăvară trecută, dar să amanat pe toamnă și acu lă e primăvară.«

»Să tu vrei să aștepți așa primăvară după primăvară, până în urmă să vezi că ai fost înșelată în primăvară vieții, în tinereță și plăceri. Iți iertășești speranța în primăvară vieții tale și crezi că lăbulul tău, tot asta o face? Crezi copilă înăpătătă, că alte fete mai frumoase ca tine nu sunt? Sili tu poate, săli că lăbulul tău ce face atâtă vreme de departe de tine?«

»Natural« — răspunse gânditoare, copila — nu șiștu. Ce să fac dară?«

»Nu fil proastă, mai proastă ca el. Trăiește în

Cu toate acestea, deși condamnarea sună pentru 3 luni, pedepsa a fost redusă, pe cale administrativă la 22 zile.

Revocarea trupelor din Creta. Din Constantinopol se anunță că Poarta și în a doua să nuță a protestat contra revocării trupelor internaționale din insula Creta. Marele vizir s'a jefuit contra lui Zaimis și la trimisul Greciei.

Programul de reforme din Macedonia. Din izvor sigur se anunță, că între Anglia și Rusia se va ajunge în scurt timp la o înțelegere deplină în chestia proiectului de reforme contemplate în cele trei vialete.

— **Fallières și regele Eduard.** Regele Eduard a trimis următoarea telegramă președintelui Fallières: Vă mulțumesc din inimă pentru telegrama cordială ce Mi ați trimis. Regina și eu ne bucurăm foarte că timpul ce l-ați petrecut în Anglia va mulțumi și sperăm, că în sosirea în Paris nu veți simți oboseliă.

In consiliul de miniștri de slăbitări prezidentul Republicii Franceze a raportat despre căduroasa și cordială primire ce l-a făcut din partea regelui și a poporului englez. Consiliul de miniștri a adus hotărîrea că în 2 Iulie președintul Fallières să-și înceapă călătoria în Scandinavia, de unde se va reîntoarce numai în primele zile ale lui August.

Călătoria regelui Eduard în Rusia. Din Londra se anunță, că cele două yachturi regale au primit ordinul, ca Miercură viitoare să pornească din Portsmouth. Yachtul »Victoria and Albert« va merge în Sheerness, de unde va duce pe regele și regina Anglie în Rusia. Tot atunci yachtul »Alexandra« va porni din Brunsbüttel ca să fie la dispozitia părechii regale. Yachtale vor trece prin canalul Imperiului Wilhelm și numai în Marea ostică se vor alătura și celelalte vase de răsboiu engleze, ce vor lăsa părechia regală.

Din St. Petersburg se anunță, că în Tarskoie Selo se fac mari pregătiri pentru întâlnirea dela Reval. În jurul palatului dela Tarskoie Selo sunt postați 1500 de polițiști secreți, dintre cari mai puțin de 1000 de înși vor merge la Reval, ca să se îngrijească de siguranță vieții celor doi domnitori. Afară de aceștia mai sunt în Tarskoie Selo încă 400 de polițiști secreți.

Evenimentele din Samos. Constantinopol. Informațiunile asupra evenimentelor din Samos

sunt exagerate, mai ales cele care spun că sunt 150 de ucisi și de răniți în popor. Consulul onorar austro-ungar este blocat împreună cu copiii săi; aceleasi știri sosesc de la ceilalți consuli care totuși cer spărire. Valiul din Salonic a plecat la Samos cu două torpiloare, iar ca comisar imperial contra-amiralul Halilpaşa pe yachtul »Izzeddin«. Patru batalioane au plecat deja; cinci batalioane au primit ordinul de a porni.

Cercurile grece sunt foarte întărite și atribue Portei intenția de a ocupa militarește Samosul și de a aboli privilegiile Insulei. Aceste privilegi sunt însă garantate în mod internațional. După informațiunile primite de Poartă, prințul de Samos este mereu blocat cu trupele sale în palat.

Atena. — Transportul Sphacterle a plecat să strângă pe refugiați din Samos.

Samos. — Înaltul comisar imperial a sosit la Samos.

Guvernul grec a cerut Portei să precizeze motivele invocate pentru rechemarea consulului helenic din Samos. Rechemarea este datorită unor informațiuni false primite din Constantinopol.

Roma. — Agenția Stefani aflată din Constantinopol că după ultimele știri primite din Samos, prințul și garnizoana ar fi blocată de către răscați. Consulatele străine unde s-au refugiat totuși supuși străini, sunt respectate. Poarta a trimis ca vre-o zece vase cu multe trupe care se concentrează la Chios și trebuie să sosescă azi la Samos cu valiul de Salonic Reuf pașa având pline puteri. Poarta speră să potolească repede revolta fără a vărsă prea mult sânge.

Conflictul russo-persian. Se crede, că în timpul cel mai scurt se vor rupe relațiile diplomatice între Persia și Rusia. Situația e din cale afară serioasă.

De sub poalele munților apuseni.

Daspărămantul Albei Iulia, apărător reunirii favorabilor gr. cat. din arhidieceza de Alba-Iulia și Făgăraș, în sensul § 21 din statut, și a înființat adunarea generală de primăvară Joi în 21 Maiu a. c. n. în comuna Coșlar. — Sprea marea noastră bucurie, când în intrarea în comună ne-am văzut înconjurați de tărani acestel comune, bărbăți, femei; tineri și bătrâni, toți în haine de sărbătoare, par că potrivită și dragoste, că au fericirea și primii în mijlocul lor pe apostolii culturii poporului, pe apostolii educației tinerei generații.

»Mai bine mai în grabă decât prea târziu, și eu cred că astăzi mie și să mi-o mulțumești.«

»Tie?«

»Da. Am făcut să se întâmpile aceea ce mai

curând ori mai târziu tot trebuia să se întâmpile.«

»Iubita ta a fost destul de cuminte să mă înțeleagă.«

»Tu ai fost învățătorul ei?« Si înfuriat ridică înălțul bățul să-l lovească pe Ahasver. Însă conduce că de o mană nevăzută, bățul cade în o casă mală departe.

...

Încă nu e miezul nopții, mai e mult pâna dimineață, lungă vreme mai ales pentru acela care o știu înăbușită; și Ahasver nu găsește căte pe unul ce-l oferă prilej de a-i da sfat, sau a-i încurajă. Nu toti cei care văghită să roagă să nu cadă în lipsă. Si așa pentru Ahasver nu e lucru greu a-i face pe bătrâni să-și ulte copii ce duc foame acasă, pe cel supărat, ucigașul prietenului său, pe copilul rău, hoțul părinților săi.

...

E dimineață și soarele care deopotrivă lucrează pentru drepti și nedrepți — a răsărît. Atâră din oraș unde nu mai sunt case, în pârămantul decușând arat, șade Ahasver pe un plug. Pe drumul de cămp vine un călător în mână cu un băț și în spate un mic desag. Călătorul însă nu e vesel de loc. Cu pasul obosit, expresia făcării desprăzuită, ochii scăldăți în lacrimi, înaintează încet.

»Ce ai?« întrebă Ahasver. »Ti-a murit iubita?«

»Ah, morții cari sunt vili ne fac cele mai amare dureri, răspunde înălțul și zrobit se așeză lângă Ahasver.

»Te-a trădat iubita?«

»Așa e cum zici. În primăvara anului trecut volam să o iau, nu s-a putut însă, să a manat deci pâna în toamnă, și când am voit să o iau să fie a mea cu totul, aflu că am întârziat cu o zi. Ea s-a vândut — iar eu sunt trădat!«

Si Ahasver luându-și bățul purcește liniștit mai departe.

Sentințe.

Suferețele, muncile și vederile perfectionează pe om; plăcerile, reproșul și nelucrarea îl degradă și-l corumpă.

Dacă nu pot să am ceea ce mi place, îmi place ce am.

Baronzi.

După sosirea inspectorului tractual, conform programului, s'a inceput serviciul divin prin preotul local Filip Pojar, iar răspunsurile liturgice au fost cântate de corul improvisat de învățătorii acestui despărțimânt.

După terminarea cultului divin P. On. Simion și Micu protopop, tractului Alba Iulia lești din altar roșii în fața poporului adunat, o cuvântare frumosă, în care a recomandat poporului a se feri de însoririle celea reale, care adese aduc mari neajunsuri și năcăzuri asupra unui popor și în special asupra unei familii, precum sunt: alcoholul, luxura, luxul, ospețele și pomenile; care de multe ori sug pe un an întreg sudoarea biletului săran, și pe neștiute îl duc la ruină și decadență, atât materialicește, cât și moralicește.

Apoi am ieșit în ordine din lăcașul sfânt, încurajând de popor ne am îndreptat spre școală. Sosii imediat s'a inceput examenul conform planului de învățământ. Au fost întrebări elevilor la toate obiectele. Examenul prin răspunsurile clare ale elevilor a mulțumit în deajuns pe publicul existent. — Laudă se cuvine tinărului învățător Iacob Muntean și preotului Filip Pojar.

După terminarea examenului, s'a intrunit tot poporul în școală. Președintele despărțimântului dl Ioan Domșa, a deschis adunarea prin cuvântul presidial, în care a schițat: »Buna creștere a copiilor.«

Cetindu-se apelul nominal, se constată prezență: 1 membru fundator, 11 membri ordinari; iar absență: 2 membri fundatori, 5 ordinari. La punctul acesta după mai multe propunerile s'a adus concluz, că membrii ordinari, cari nu și vor motivă absență să se admonizeze prin oficiul protopopesc.

S'a cunoscut apoi procesul verbal din adunarea precedență și s'a exmis comisiunile: a) pentru clasificarea examenului și disertației, la care se aleg domii: Ioan Popa și Nicolae Cristian, — b) pentru cenzurarea cassei, incasarea taxelor și susceperea de membrii noi, în care se aleg domii Iacob Muntean și Laurențiu Pop.

Dl Ioan Domșa cîștează disertația intitulată: »Prin ce mijloace s'ar putea îmbunătăți soarta poporului nostru?« Disertația, fiind foarte acordată pentru popor, a fost aplaudată. După cîștează s'a predat comisiunile spre calificare.

Au urmat rapoartele cassarului și bălibotecarului, cari după cîștează s'a predat comisiunilor spre cenzurare.

Președintele ridică ședința pe 10 m., după redeschidere urmărează rapoartele comisiunilor: Raportorul comisiunii pentru clasificarea examenului și disertației dl Ioan Popa raportează: că examenul l-a afiat de foarte bun; iar disertația fiind compusă în un stil pricoput de popor și întrelesută cu argumente, cari cu siguranță ar trebui să străbată la înțima poporului. Deci propune adunării să l-se exprime mulțumîta protocolară, și ca autorul să și publice lucrarea în vre un ziar, care ar fi la îndemâna poporului. Adunarea primește propunerea cu aplauze!

Rapoartorul comisiunii pentru cenzurarea cassei, dl Iacob Muntean raportează: că raționamentul casuarului cîndinu-l din poziție în poziție și combinanțu-l cu documentele l-a afiat în ordine. Recomandă o nouă adunare a lui cassierului Aureliu Pop absolutorul. — Mai departe raportează că s'a incassat dela următorii membri ordinari: Laurențiu Pop 4 cor., Nicolae Cristian 2 cor., Georgiu Spătăcean 2 cor., Ioan Popa 2 cor., Ioan Udrea, 2 cor., Filip Pojar 2 cor., Georgiu Mitrofan 2 cor., Ioan Domșa 2 cor., Aurel Pop 2 cor. și Ioan Tănasă 2 cor.; iar dela următorii poporeni: Teușan Manoilă 1 cor., Cernău Macarie 1 cor., Petru Conțan 1 cor., Gavriliu Cămpăean 1 cor., Vasile Suciu 1 cor., Petru Bogdan 60 fileri, Florin Ciobota 50 fil., Petru Teușan 30 fil., — 30 coroane cari s'a predat cassierului dl. Aurel Pop spre a-l administra ulterior cassierului central în Blaj.

Adunarea exprimă mulțumîta marinimoșilor contribuvenți.

Din raportul bibliotecarului rezultă, că biblioteca despărțită dispune de 290 cărți, dintre cari parte sunt domeniul istoric, parte din cel literar, parte din cel teatral. Mai departe pe baza conchuzului adus în una din adunările anterioare se dispune a se mal înmulții numărul cărților prin cumpărare.

Apoi trecând la alegerea comisiunii pentru verificarea procesului verbal, la care s'a ales domii: Georgiu Spătăcean și Nicolau Cristian.

Adunarea viitoare s'a decis a se țineă în comună întreagaide pe la începutul lunii lui Septembrie a. c. n., iar prelegerător învățătorul de acolo din Silvestru Nistor; disertanții s'a insinuat mai mulți dintre membrii despărțimântului.

La eventualele propunerile s'a adus concluz, că membrii restanță cu taxele și strămutați în alte despărțimânt președintele acestui despărțimânt se nu face restanță președintilor acelor despărțit, unde s'a staționat respectivii învățători.

După pertractarea tuturor punctelor din program, președintele pria un frumos discurs mulțumind publicului, lăudând adunarea la orele 2 și jum., p. m.

Acum înțești, că ne-am împlinit misiunea sfântă, ne-am dat în jurul mesei modestului învățător Jacob Muntean, ca după multă și obositore muncă să ne mai facem și puțină voie bună. După ce incepu vesella începură și toastele, că vezii Doamne, românul dela fire nu poate bea un păhar, ca să nu închine tovarășilor săi de muncă.

Primul toast l-a rostit P. On. șef al tractului în sănătatea învățătorilor și în special în sănătatea învățătorului local, al doliea a toastat președintele despărțit, Ioan Domșa în sănătatea Rever. domn protopop, urmând apoi intonarea poeziei cantică la mormântul neuitatului și lubritului profesor Aurel Bota: »La ţărmurile mărlii, îmi săpați mormântul meu.«

Continuând vesella și vola bună până către orele 6, când ne-am despărțit și depărtat fără cămînele noastre zicându-ne la revedere în munții Intregăzilor.

Raportorul.

MOUTĂȚI.

ARA D, 1 Iunie n. 1908.

— Vizita regelui Carol la monarhul nostru. În luna August regele Carol al României va merge în străinătate și cu acest prilej va vizita și pe Majestatea Sa Împăratul la Ischl. Se știe că Regele României aproape în fiecare an a vizitat pe bătrânul nostru Monarh, doavadă că între cele două țări și cei doi domnitori există o adeverată și sinceră prietenie. Întrevaderea din August e în legătură cu jubileul de 60 de ani al Maj. Sale regelui.

— Comisar ministerial la examenele de maturitate dela gimnaziul superior gr.-or. român din Brașov a fost numit și pentru anul acesta domnul Moldován Gergely, profesor universitar în Cluj.

— Fundația Șaguna. Cetim în »Telegraful Român«. Reprezentanța acestei fundații și-a ținut sărbătoare, în 10 Maiu 1908, ședință sa anuală sub prezidiul I. P. S. Sale Mitropolitului Ioan Mețianu, iar funcția de referent a împlinit-o asesorul dr. E. M. Cristea. Din suma bugetară pe anul acesta s'a votat ajutoare următoarelor parohii: a) în scopul zidirii de biserică sau pentru adaptări radicale a celor vechi: 1. Băluța de lângă Petroșeni 100 cor., 2. Borghiș 600 cor., 3. Cera 400 cor., 4. Petreni 400 cor., 5. Filie Curpeni 200 cor., 6. Jernea-săsească 500 cor., 7. Rohla 600 cor., 8. Săcibenedic 800 cor., 9. Sânger 500 cor., 10. Roșia de lângă Sibiu 500 cor., 11. Drănești 300 cor., 12. Câmpeni 1400 cor., Murăș-Oșorhei 2000 cor., b) pentru zidiri de școale: 1. Câmpeni-Surduc 400 cor., 2. Chezdi-Vásárhely 200 cor., 3. Gostila 200 cor., Matășești 100 cor., 5. Meteș 400 cor., Petea de câmpie 300 cor., Poșaga de jos 500 cor., 8. Roșcani 300 cor., 9. Sirbi 300 cor., 10. Viscri 400 cor., 11. Zlagna dela Agnita 300 cor., 12. Sărățău 200 cor., 13. Petreleu 200 cor. Binecuvântată să fie la veci amintirea acestui mare Arhiereu român, din cărui fapte vor izvori mereu puteri dădătoare de viață pentru poporul nostru. Găsim foarte nimănire purcederea de a ne întări centrele protopopești, din orașe, unde de multeori dispunem de cele mai săracăcioase mijloace spre a ne întări. Deci rând pe rând — trebuie să ne ridicăm în toate centrele protopopești, biserici, cari să stea cu demnitate slături bisericile ce le au celelalte confesiuni și neamuri. Cu această ocazie s'a ales în locul protopopului reposat I. Papu nou.

protopop dr. Ioan Stroia și în locul membrului Petru Pipos, asemenea morți, asesorul P. Lucuță, membru noul în reprezentanța fundației Șaguna.

— Pentru orientare. Înem să mai accentuăm odată că nu publicăm decât invitații și anunțuri tipărite la tipografia românești.

— Sfintire de biserică. La 4 Iunie n. se va săvârși cu solemnitate sfintirea bisericei din Lorău (com. Bihor) oficiat de însuși P. S. Sa episcopul Aradul Ioan I. Pap. Tinerime de pe valea Crișului repede va aranjă din acest prilej seara o petrecere cu dans.

— Congresul slavilor. În Praga se va ține între 24 și 30 Iunie un congres al slavilor, la care vor lua parte și studenții cehi, poloni, ruși, sărbi, croați, bulgari și sloveni.

— Atentat contra împăratului Germaniei? Alătări a fost deținut în orașul Bari un muncitor german cu numele Paul Nicolaus, care a marturisit, că a venit să omore pe un domn de rang mare, care se află în apropierea împăratului Germaniei. Poliția crede că muncitorul a vrut să omore pe însuși împăratul Wilhelm.

— Ziari nou maghiari în Fiume. Contele Nákó Sándor guvernator orașului Fiume a sosit alătării în Budapesta și înainte de amiază să consfătuie în dietă cu ministrul președinte Wekerle. Au pus la cale înființarea unui ziar cotidian maghiar în Fiume și căruia redactor ar fi Zboray Aladar ziarișt din Budapesta și dr. Brájer Lajos redactor în Bekecerecul-mare. Prin aceasta crede că guvernator că chestia flumană e rezolvată.

— Concurență. Cetim în »Gazeta Transilvaniei«, că banca »Ardeleana« din Orăștie a luat concurs să deschidă filială în Alba-Iulia, iar banca »Julia« din Alba-Iulia e pe cale de a aduce concurs, să deschidă și ea filială în Oaștie. Ajungem de răs cu băncile.

— † Ioan Fersigan profesor p. o., preot diecezan v. a. diacon onor. și asesor consistorial a repausat subit la Beiuș în 29 Maiu 1908 la 8 ore a. m. în anul 48 al etății și 20 al profesoriei sale.

— Osămintele pământești se vor înmormânta în cimitirul gr.-cat. din loc în 31 I. c. la 4 ore p. m., iar sfânta Liturghie pentru sufletul adormitului se va celebra în biserică parohială, Marți în 2 Iunie c.

Corful profesoral dela gimnaziul din Beiuș pierde în decedatul pe un zelos membru al său.

O dihnească în pace!

— Dela Gherla. »Unirea« primește din Gherla următoarele: Dl profesor dr. Iosif Siegescu, ex-mișca comisar ministerial la odioasa afacere Domide. a sosit aici și după o cercetare de 3 zile s'a putut convinge de netemeinicia acuzelor ridicate de profesorul Domide din dor de sărbunare, precum și de reața credință, de care a fost condus. Prea credem, că dlui Domide, nu-i va succede să nimiclescă institutul pedagogic de aici, cum a amenințat și nici să-i strice.

— Dela Wällischhof, staționem băleară lângă Viena, condusă de simpaticul nostru amic dr. Marius Sturza, nici se scrie că e o vreme frumoasă acolo și oaspeți numeroși. Între ei și congațioșii noștri dl și doa Lăpădat (Orăștie), S. Scuția (Arad), dr. R. Velciu (Chișinău) și Proșteanu (Timișoara).

— Defraudări la fabrica de arme a împăratului Germaniei. La fabrica de arme din Kiel a împăratului Germaniei s'a dat de urma unor defraudări foarte mari.

Directorul fabricii Heinrich și marii comercianți Frankenthal și Bauer au fost deținuți.

— In memoria lui Porumbescu. Ni-se scrie Reuniunea de cântări din Sibiu dirijată de dl A. Bena, se pregătește să serbeze aniversarea a 25 ani dela moartea lui Ciprian Porumbescu. La 15 Iunie st. n. va avea loc un concert — matinea lar sara vor juca: »Craiu nou« de Porumbescu și o nouă compoziție a lui Brediceanu »La șezătoare«. Și lăsă să vor canta apreciatele soliste Dna Lucia Cosma și Dna Veturia Triteanu, publicul sibian așteaptă serbarea cu nerăbdare.

— Pentru neam. Ultimul Nr. al Revistei »Die Karpathen« redactată la Brașov de eminentul profesor Ad. Narschendorfer, e aproape în întregime închinat literaturi și artei românești: Un frumos studiu despre pictorul Grigorescu, de dl Octavian C. Tăslăuanu, cu admirabile ilustrații; două novele de Delavrancea, traduse de d-ra Eleonora Borcia și articole de profesorul din Brașov C. Lacea, care redactează partea românească.

— Monografia Societății femeilor române din Caransebeș este titlul unei interesante broșuri ce primim la redacție, scrisă de zeloasa doamnă Elena de Jacobich. Prezidenta numitei reuniuni face istoricul reuniunii, arătă lucrurile bune ce a săvârșit această reuniune, închină pagini dulioase celor dispăruti cau au lucrat și s-au expus pentru această reuniune, dar are și acente de energie și condamnare la adresa păcăloșilor, cari din sentimente jocnice au pus pledei în calea propășirii acestei reuniuni.

Fiecare grădinar să și procure această broșură (costă 50 fileri) lămuritoare a multor lucruri siabă ce se petrec în fosta cetate a generalului Dods.

— Profesorul Wahrmund la Innsbruck. Alături a sosit din concediu la Innsbruck profesorul Wahrmund. Populația din Innsbruck e în viață și pretinde că profesorul Wahrmund să fie transferat la o altă universitate.

— »Democrația« e o nouă revistă bilunară ce apare la Craiova propagând curentul democrației conservatoare inaugurat de dl Take Ionescu.

Din programul revistei dăm şirele:

»In urma furtunel sociale din primăvara anului trecut românii pot să primească în viitor cu mai multă siguranță. Vântul puternic de democrație ce suflă peste toate părțile lumii s'a abătut și în noi. Dar trebule să fim prudenți, căci în epoci de transformare socială ușor priud orice curente, de aceea trebuie să ne păzim de aberațiunile doctrinale, pe cari le auzim zilnic susținute.«

— Circul Schmidt continuă în fiecare seară să atragă publicul din Arad. Programul fiecărei seri este variat și cei doi atleți ruși atrag în deosebi.

x Sticlărie, porțelanuri, lămpi și obiecte de lux de argint de chineză se pot procură pe largă prețuri fixe și de încredere la urmășul lui Müller S. M. I. al, Kolozsvăr, Kossuth Lajos utca 4 sz., care e furnizorul mai multor institute, întreprinderi și corporații. Candelambre de biserică, lămpi suspendate 2 fl. 50, 12 pahare de apă cizălate 72 cr. Vă rugăm să fiți atenți la firmă.

Concert, petreceri.

— Reuniunea de cîntări și cântări din Coștel Invitată la concerțul împreunat cu petrecere de joc la »Iașărea Druii« zedecă Joi în 22 Maiu v. 1908 în curtea bisericii din loc. Începutul prezis la 8 și jum. seara. Comitetul.

— Reuniunea română de cântări din Timișoara-Fabric aranjăză concert împreunat cu dans la 14 Iunie n. 1908 (Duminica Rusalilor), în grădina și sala hotelului »Páva« (Fabric) în favorul fondului reuniunii.

Farmacia la „Regina Elisabeta“ laborator medical și cosmetic

Szeged, Csongrádi sugár-ut.

Recomandă preparatele celebre cu efect experimental sau gură, fabricate în laboratorul cosmetic și cosmetice sub numele »Elisabeta«.

Elucubrațiunile lui Gedeon.

Gedeon, zis și Kupár Rezső, iar acum Radu Gedeon, scrie în »Ungaria« lui Moldovan o epistolă adresată deputatului dr. V. Lucaci:

Scoatem din ea următoarele două pasajii:

Că ori și cât să se joare »Tribuna« care nu V'a înțeles și apreciat nici odată după merit din cauza orizontului său inguat și confesional, că români în vîcă nu vor recunoaște unitatea națiunii politice în țara noastră, ori că să se vorbească în contra maghiarizării oficioase și neoficioase, ca în contra unei utopii neajunsse, eu încă tot mai sperez, că dacă Maria Voasă vești asculta numai și numai de glasul consiliului Voastre românești și preoțești vești veni la Idela, că ori că de mare și intolerosibilă Vi-s'ar părea jeria dacă partidul naționalist ar recunoaște unitatea națiunii politice ungare, totuși trebuie să o aducem pe altarul fericitărlor sătoare a neamului românesc.

La decernarea energetică și hotărâtă a ministrului Andrásy noi români n'avem să dăm un alt răspuns, decât să venim înaintea Căsii fără cu recunoașterea unității națiunii politice ungare pe toate terenele, explicată însă aceasta unuine așa precum ni-s'a explicat prin constituția maghiară în decurs de o mie de ani. Punem un accent deosebit pe aceasta explicație, că dela asta depinde toată posibilitatea împăcării noastre cu maghiarii.

A presupune că dr. V. Lucaci ori alt deputat naționalist se pretează unei astfel de politici, este o insultă, care nu se poate ierta nici presupunând că Rezső, recte Gedeon, o face inconștient!

Felurimi.

Facultățile Intelectuale și etatea. Un profesor german a susținut nu de mult, că începând dela 40 de ani facultățile intelectuale și forța de producție ale omului declină. Invățătorul englez M. W. A. Dorland dovedește într-o revistă din Londra, că locul contrarul este exact și că cea mai mare parte a operelor nemuritoare lăiate omenimelui nu s'a creat, dacă autorii lor n'ar fi ajuns etatea nu de 40 ci de 50 și chiar de 70 de ani Palmerston, Dürrschell, Thiers, Gladstone, Bismarck n'au sănătatea cea mai înaltă și sănătatea și experiența lor decât la 70 ani. Buffon n'ar fi scris ultimele cinci volume ale Istoriei sale naturale și Alexander de Humboldt n'ar fi scris Kosmos-ul său dacă nu ar fi ajuns etatea psalmitsisul. Tilman a creat pe Halsos Incununat de spini la etatea de 95 de ani. Tintorolito, paradișul său cu 70 de ani, și Corat a pictat capodoperele sale la 77 de ani. E cu reputație a căta toate numele, pe cari Dorland își razămădovada să. Iată încă căteva: Verdi Meyerbeer, Kant, Hobbes, Göethe, Chateaubriand, Swedeborg, Carlyle, Cervantes, Cornelie, Milton, Voltaire, Laesage, Victor Hugo, Ibsen, etc., cari toți au dispus de toate facultățile lor de producție după ce au trecut de 70 de ani. Dacă dar este adevărat, că valoarea nu așteaptă numărul anilor, nu este mai puțin exact, că numărul anilor nu impiedecă manifestarea geniului.

Din camera.

— Sediște dela 1 Iunie n. —

— Prin telefon. —

Prezidiază Justh.

Ministrul Apponyi prezintă proiectul legii despre instrucția poporala gratuită.

Nagy György vorbește lăudând proiectul. Spune că tot astfel de proiecte să prezinte guvernul, iar nu să sporească afurisita de soldă.

Cremă de față »Elisabeta« — de zi și de seară — redă feței fragedimea tinereței, impiedecă formarea creșelui.

Lapte de erin »Elisabeta«, contra tuturor bolilor de piele și a defectelor frumuseței, efect sigur. Prețul 1 cor. 20 fl.

Spirt de păr »Elisabeta« după o folosire de căteva zile impiedecă formarea mătreței, întărește rădăcinile bolnavului părului. Prețul 1 cor. 60 fl.

„Buzodol“ contra asudării piciorarelor și a mâinilor — după o singură folosire, efect sigur și în cazurile cel mai grave. Prețul 1 cor.

Singurul deposit la fabricantul. Comandele din provincie se indeplinesc punctual. La o comandă de 10 cor. nu se doboarește impachetarea și porto.

La ordinea zilei e desbaterea în special a proiectului de appropriare.

Se sporește leafa eroilor dela Pănade. Vorbesc mai mulți însă, între cari baronul Thoroczkay, Zizy, Vecsey, Holló, Simonyi, Kmety.

In restimpuri răspunde Wekerle în calitate de ministru al finanțelor, sprijinindu-și proiectul și accentuând isprava națională ce se face cu urcarea lefii honvezilor. Sedința a decurs de altfel lipsită de interese.

In sală și pe culoare plătiseală.

Economie.

Untul rânced se poste îpsi de râncezelii, dacă îi tăiem felușo mic. Aceste se pun într-un vas cu apă, în care demanațe topim sare și sodă (bicarbonat, sodă grosă în farmacie). În astfel pregătită spălăm bine felușele de unt. După asta punem într-un vas apă și sare și sodă (bicarbonat, sodă grosă în farmacie). În astfel pregătită felușele de unt de-a moi, înțărindu-le astfel în decurs de 12 ore. La urmă înțărindăm untul în multe rânduri de apă. Așa că în urmă de tot înțărindăm untul fără de apă, punând pentru fiecare kgr. de unt, 6 dkgr. sare. Astfel untul va avea gust bun.

Pentru spălatul rufelor. Punem în 5 litri apă clocoindă un 1/2 kgr. varvestina și 1/2 kgr. sodă pentru spălat. Astfel, după ce s-a împăzit apă o vîrstă așa împede în un alt vas. Din apă asta apoi de către o vel avea lipșă de o apă de spălat, turnăm în ea cu o colică de 2—3 dec. Amestecătura aceasta înăbește foarte frumos rufe, fără de-a fi sticăcioasă.

Borsa de mărfuri și efecte din Budapest

Budapest, 1 Iunie 1908.

INCERCAREA în 1 ORĂ :

Oră pe Oct. 1908 (100 kg.)	20.74—22.76
Recară pe Oct.	17.90—17.92
Ovăz pe Oct.	14.06—14.08
Ciorneze pe Iulie 1908	13.32—13.34

Prețul cerealelor cupă 100 kg. a fost următorul:

Grâu

De Tisa — — — —	22 K. 30—23 K. 90 fl.
Din comitatul Albei — — — —	22 » 75—23 » 65 »
De Pesta — — — —	22 » 10—23 » 70 »
Bănațenesc — — — —	22 » 23 » 60 »
De Bacica — — — —	22 » 30—23 » 70 »
Săcară — — — —	20 » 20 » 30 »
Orzul de nutreț, cvalit. I.	13 » 50—13 » 80 »
» de cvalitatea II.	13 » 10—13 » 50 »
Ovăz de I.	14 » 80—15 » 20 »
» » II.	14 » 14 » 80 »
Cucuruz vechiu — — — —	» — — — —
nou — — — —	13 » 13 » 35 »

Redactor responsabil provizor Sever Bocu. Editor proprietar George Nichlin.

„Wällischhof“

sanatoriu

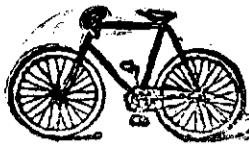
aranjat după sistemul dr. Lahman, cu toate întocmirile moderne ale terapiile fizicale și dieteticice, jumătate oră depărtare de Viena în regiune romantică și sănătoasă.

Posta și telegraf: Maria Enzensdorf (bei Wien).

Cu deslușiri și perspective stă la dispoziție de reținute și medicul șef al stabilimentului

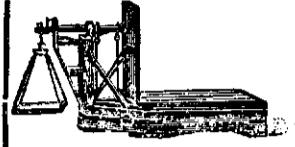
Dr. Marius Sturza.

Johann Nedits

Ferar de instrumente, lăcătuș de mașini și mechanic.
Versecz, Barosplatz.

Recomandă onoratului public, fabricatele sale proprii, ca

Biciclete,

Făntâni,

Stropitoare cu peronosporă, de rechisite.
Conducte de cauciuc, și

Gramofoane,
cu prețurile cele mai ieftine.

Reparații, sau orice comandă vor fi executate cât se poate de bine.

Prin reclamă la progres!

Dela administrația „Tribuna“ din Arad Deák Ferencz 20,
se poate comanda

„Cantorul Bisericesc”

cea mai bună carte pentru cântăreții noștri, preoți și învățători.

Intocmită de GEORGE BUJIGAN, învățător.

Cel mai potrivit dar
de Rusalii bisericilor.

Cartea se estinde pe 420 pagini mari
și este aprobată din partea forurilor
bisericești competente. :: :: ::

Prețul broșat 10 cor., legat în pânză 12 cor., legat în jumătate 14 coroane, legat în lux 16 coroane. Porto poștal 82 fileri.

Exemplarele se compactează în Budapesta
la cea dintâi legătorie de cărți și execuția
lor este o adevarată artă în măestria
compactoiei.

Cine vrea să ajungă cât mai îngribă în posesiunea grăji, numai de aici să o comande.

Nu mai sunt bătături!

(Ochi de găină).

Cine voiește să scape de bătăturile dureoase să folosească

„Anti-Klavin”

care prin compoziția ei chimică e cea mai eficace și mai bună.

După a doua întrebunțare bătăturile
:: :: vor dispare necondiționat. :: ::

Nenumărate scrisori de mulțumire și recunoștință.

 Prețul unui tub : 80 fileri.

O față cu pistriu o face albă ca zăpada,

Apa americană contra pistriilor de Dr. HYAM

și

Săpunul american contra pistriilor de Dr. HYAM

Depositul principal :

Dr. Vámos și Füredi

drogherie și parfumerie.

AZ „ANGYALHOZ“.

Pécs. Pécs.

Grósz Nagy Ferencz,

farma-
cist, DEBRECZEN, Sas-ú. 8, "farmacia
„Arany egyszárny“.
Recomandă medicamente speciale preparate.

Numai există reuma !

Cine voiește să scape de orice soi de **reuma**
și de tot felul de dureri externe să cumpere o
sticlă mare din renumitul **Balzam Regesc**
(Király Balzsam) al căruia efect vindecător recunoscut
de medici. 1 sticlă mare 2·65
cor. cu îndrumare. 3 sticle mari
6·65 cor. cu îndrumare, porto
franco cu rambursă. Patentat, în
nenumărate spitale de frunte se
aplică ca cel mai eficace medica-
ment. Numai există reuma !

MUSTAȚA E FRUMOASĂ

dacă întrebuițezi

POMADA HAJDUSAG

cea mai bună pentru creșterea și
potrivirea mustetelor, pregătită
din materie neunsuroasă. Efectul
se vede voarte iute și
cu siguranță. Scutit prin lege.
Un borcan 50 fil. Prin postă
se trimit numai 3 borcană cu
2·15 Cor. Cu rambursă gratuit.

MEDICAMENT PENTRU VOPSIREA PARULUI

în culori blond, brunet sau negru. Efect la moment.
O singură vopsire e de ajus, ca părul sau mustața
o lună să aiă culoarea ce o dorește. Nu înăspriște
părul. O sticlă cu medicament pentru ori
și ce culoare 4 cor.